t’ È|ÿýøż

بۆ

قۆناغى سێيەم

م. ژيان عەبدولكەريم

وانەی یەکەم

((شاری بەغداد))

بەغداد لە کۆنەوە بە (دار السلام) بەناوبانگ بوو، ئەبوو جەعفەری مەنسوور، کە یە کێکە لە جێگرەکانی دەوڵەتی عەبباسی، ساڵی (١٤٥)ی کۆچی واتە (٧٦٢)ی زایینی دروستی کرد.

ـ بەغداد ئێستا پایتەختی کۆماری عیراقە، ڕووباری دیجلە بە ناوەڕاستیدا تێ دەپەڕێت و دەیکات بە دوو کەرتەوە . لای ڕاستی پێی دەوترێ کەرخ و لای چەپیشی پێی دەوترێ ڕەسافە . لە بەغداد چەند شەقامی بەناوبانگ هەیە، وەکو شەقامی ڕەشیدو جەمهوورییە و کیفاح و شەقامی ئەبوونەواس. هەروەها چە ند مۆزەخانەیەکی تێدا هەیە، گرنگەکەیان مۆزەخانەی عێراقییە کە شوێنەواری شارستانییەتی دۆڵی ڕافیدەینە لە سەردەمی ئاشوریەکان و بابلییەکان و سۆمەرییەکان و ئەکەدییەکان و میدیەکان پێشان دەدات و هەروەها لەو مۆزەخانەیە شوێنەواری شارستانییەتی عەرەبی ئیسلامیشی تێدا هەیە چەند مۆزە خانەیەکی تریش هەیە، وەکو مۆزەخانەی سەربازی و بەغدادی .

له بەغداد چەند زانکۆیەک هەیە وەکو زانکۆی بەغداد و موستەنسرییە و زانکۆی تەکنەلۆجیا.... هتد، هەروەها کتێبخانەی گەورەشی تێدا هەیە وەکو کتێبخانەی نیشتمانی(الوطنية) .

هاوواتا	دژواتا
کەرت = بەش ڕووبار = زێ بەناوبانگ بوو = ناوی برد کۆن = دێرین	ڕاست× چەپ ئێستا × دوایی

ڕاهێنان (١)

نیشانەی (√)دابنێ بە رانبەر هەر ڕستەیەک ئەگەر ڕاست بێت و نیشانەی(×) دابنێ ئەگەر ڕستەکە هەڵەبێت ئەنجا ڕاستی بکەوە:

١ـ بەغداد مەڵبەندی زانست وهونەرە.

٢ـ لە بەغداد هیچ دام و دەزگای زانستی نییە.

٣ـ بەغداد یەکێکە لە شارە کۆن و جوانەکانی جیهانە .

٤ـ ئەبوو جەعفەری مەنسوور یەکێکە لە زاناکانی دەوڵەتی عەباسی بوو.

٥ـ بەغداد لای چەپی پێی دە وترێت ڕەسافە.

٦ـ بەغداد ساڵی (١٥٤)ک دروست کرا.

ڕاهێنان (٢)

ئەم ڕستانەی خوارەوە بگۆڕە بۆ ڕستەی پرس:

١ـ بەغداد لە كۆنا بە دار السلام بەناوباگە. (بە چی)

٢ـ ئەبوو جەعفەری مەنسوورشاری بەغدادی دروست كرد. (كێ)

٣ـ شاری بە غدا لای ڕاستی پێی دەوترێت كەرخ. (چی)

٤ـ ڕووباری دیجلە بە ناو ڕاستیدا تێدە پە ڕێت. (بە كوێ)

٥ـ ڕووباری دیجلە شاری بەغداد دەكات بە دوو كەرتەوە. (بە چەند)

٦ـ لە بەغداد سێ زانكۆی گەورە هەیە. (چەند)

٧ـ لە بەغداد كتێبخانەی گەورە هەیە. (چۆن)

٨ـ لە بەغداد شەقامی بەناوبانگ هەیە. (لەكوێ ، چۆن)

ڕاهێنان(٣)

لە مانەی خوارەوە وە ڵامی ڕاست هە ڵبژێرە
١-بەغدا لە کۆنا بەچی بە ناوبانگ بوو؟
دار السلام
کۆماری عێراق
ج-شاری ڕۆشنبیری و زانستی
٢- ڕوباری دیجلە بە کوێدا تێ دە پەڕێت؟
أ-ناوە ڕاستیدا
ب-لای چە پیدا
ج-لای ڕاستیدا
٣-چی لە بەغدا زۆرە؟
أ-مۆزە خانە
ب-کارگە
ج-قوتابخانە

٤-کێ بەغدای دروست کرد؟

أ-ئە بوجە عفە ری مە نسوور

ب-خالیدی کوڕی وەلید

ج-هارونی رەشید